

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze Środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Równe, miasto powiatowe, gubernia wołyńska, zabór rosyjski

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Wołyńskie

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

zbiory Towarzystwa Rolniczego

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

zbiory archeologiczne, geologiczne, numizmatyczne: monety, medale.

Daty działalności / zakres czasowy:

Od 1908 do I wojny światowej

Dostępność

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		siedziba Towarzystwa Rolniczego w domu powiatowym w Równem
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Dyrektor Towarzystwa Rolniczego w Łucku **Edward Okęcki**.

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Dyrektor Towarzystwa Rolniczego Edward Okęcki.

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

--

Szczegółowa historia instytucji

Pierwsze muzeum krajoznawcze w Równem - **mieście powiatowym na Wołyniu** - powstało w 1908 r., wzorując się na pierwszym muzeum wiejskim na Ukrainie, założonym przez barona Fedora Szejngela w Horodku/Gródku.

Pomysłodawcą i inicjatorem założenia muzeum był Dyrektor Towarzystwa Rolniczego Edward Okęcki. Placówka powstała z dobrowolnych ofiar miejscowych obywateli i włościan.

Podczas I wojny światowej instytucja została okradziona. Bez śladu zniknęło wiele unikatowych eksponatów. W latach 20. XX wieku działalność muzeum wznowiono. Było to muzeum przyrodnicze.

Od 1936 roku w mieście rozpoczyna działalność Muzeum Gospodarcze Wołynia. Na jego podstawie, w lutym 1940 roku, zorganizowano muzeum historyczno-krajoznawcze, którego los był podobny do pierwszego muzeum w Równem. Podczas II wojny światowej wszystkie eksponaty zostały wywiezione do Niemiec. W 1944 roku instytucja wznowiła swoją działalność. Zaczęła ona gromadzić, przechowywać i przedstawiać publiczności materiały ilustrujące przeszłość historyczną i naturalne walory regionu.

W 1975 r. muzeum zostało przeniesione do pomieszczenia byłego gimnazjum (wybudowanego w 1839 r.), którego historia jest związana z postaciami Mykoły Kostomarowa, Pantelejmona Kulisza, Mychajła Drahomanowa, Wołodymyra Korolenki. W różnych okresach w tym gmachu, oprócz placówek edukacyjnych (liceum, gimnazjum), znajdowały się Departament Oświaty Dyrektoriatu, na czele którego stał Iwan Ohijenko, Kuratorium Okręgu Szkolnego Województwa Wołyńskiego, Komisariat Rzeszy Ukraina i komitet obwodowy Komunistycznej Partii Ukrainy.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1910:

Dar hr. Jana Dunin Karwickiego, 92 odmian pszenicy i 23 gatunków owsa, uprawianych na Wołyniu. Z wykopalisk archeologicznych: -z epoki kamiennej: piłka kamienna, młotki i siekiera, znaleziona i podarowana przez włościanina Wasyla Sepczoka z Żytynia, pow. rówieński. Były też rogi mamuta, złożone starannie, które mieściły się obok kości innych zwierząt przedpotopowych, i kilku um jednocześnie znalezionych - dar to p. Edmunda Lipki.

W muzeum znajdowały się również: wzory marmurów wołyńskich, ciekawy kawałek granitu z Gniewania z wykutym rysunkiem stylizowanego kwiatu goździka, łuki chińskie i baty tatarskie, marmury włoskie, skamieniałe muszle, kryształy - dar hr. Colonny Piotra Czosnowskiego.

Kolekcja monet - ok. 500 przykładów, w tym: 1) monety z herbem „Colonna”, z napisem Dzierbice, 2) z napisem „folwark Równo” i monogramem, 3) z herbem Kołłątaj, 4) srebrna moneta Żydowska z wyobrażeniem rozgałęzionego drzewa, 5) monety z czasów Władysława Jagiełły, Jana Olbrachta, Zygmunta I, Zygmunta Augusta, Sobieskiego, Jana Kazimierza, 6) do najstarszych należała moneta królowej Ryxy, matki Kazimierza I, z XI wieku - dar p. Samuela Koprowskiego.

Kolekcja medali, w tym:

1) medal brązowy posrebrzony bity za Aleks. I na przywrócenie Królestwa Polskiego na Kongresie Wiedeńskim w 1815 r.,

2) medal na cześć Mikołaja Kopernika w czterechsetną rocznicę urodzin w 1573 r. z napisem „wstrzymał słońce, wzruszył ziemię - polskie wydało go plemię”, dar hr. Janiny Walewskiej.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

moneta królowej Ryxy, matki Kazimierza I, z XI wieku - dar p. Samuela Koprowskiego.

Strategia pozyskiwania zbiorów

Muzeum w Równem powstało z dobrowolnych ofiar miejscowych obywateli i włościan

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

hr. Jan Dunin Karwicki, Edmund Lipka, Samuel Koprowski, hr. Janina Walewska, hr. Colonna Piotr Czosnowski, Wasyl Sepczok - włościanin z Żytyńia,

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

b.d.

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

b.d.

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

b.d.

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

K. Teleżyński, *Muzeum na Wołyniu*, "Ziemia" 1910, nr 34 str. 535.
Monitor Wołyński:
<http://monitor-press.com/pl/2-pol/artyku-y/2983-muzeum-w-rownem-zaprasza.html>

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

"Zwiedziwszy ciekawe zbiory muzeum Rówieńskiego pozwolę sobie zwrócić uwagę, że może byłoby lepiej, gdyby Tow. Rolnicze stworzyło muzeum wołyńskie, gromadząc tylko rzeczy mające związek z przeszłością Wołynia lub ilustrujące jego teraźniejszość, co dla naszego kraju jest cennym nabytkiem.

Chcąc dopomóc gorliwemu zbieraczowi w urzeczywistnieniu tej myśli zwracam się do łaskawych czytelników z prośbą o nadsyłanie Rówieńskiemu muzeum choćby najskromniejszych zbiorów, a także fotografii zamków, pałaców, dworów, kościołów, starych lamusów, spichrzów, Jeśli to możliwe z dokładnym opisem historii budowli"

K. Teleżyński, *Muzeum na Wołyniu*, "Ziemia" 1910, nr 34 str. 535.

UWAGI:

--

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Małgorzata Wawrzak

Data sporządzenia karty:

14 marca 2020

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	